

Utlåtande 2015:111 RI (Dnr 106-524/2015)

Tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter

Motion (2015:12) av Maria Danielsson m.fl. (alla SD) och William Hahne (-)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2015:12) av Maria Danielsson m.fl. (alla SD) och William Hahne (-) om ”tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter” avslås.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Maria Danielsson m.fl. framhåller att gatutiggeri mycket ofta förekommer i anslutning till gator och andra offentliga platser i Stockholm. Enligt motionen orsakar tiggarna betydande sanitära problem vilket i alltför begränsad omfattning åtgärdas av en passiv miljö- och hälsovårdsnämnd och en likaledes passiv polismyndighet. Mot denna bakgrund föreslås kommunfullmäktige att besluta följande:

- I stadens allmänna ordningsföreskrifter 14 § intas ett allmänt förbud mot tiggeri.
- Sociala myndigheter i kommunen ska inte bevilja medel, livsmedel, bohag, eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, socialnämnden, trafiknämnden, samtliga stadsdelsnämnder och Stockholms Stadsmission.

Stadsledningskontoret konstaterar att Stockholms stad arbete med fattiga EU-medborgare utgår från ett medmänskligt synsätt och gällande lagstiftning och föreslår att motionen avslås.

Exploateringsnämnden konstaterar att de ansvarar för förvaltning av kvartersmark och mark utanför detaljplanelagt område och att ordningslagen är tillämplig på allmän platsmark, vilket innebär att polisen med stöd av Ordningslagen kan avvisa personer från gator, torg och parker.

Fastighetsnämnden konstaterar att de endast berörs av motionen utifrån ansvar och befogenheter avseende torghandelsstadgan, vilken endast gäller torghandlarna och inte övriga personer som vistas på torgen, samt att ordningsstörningar från dessa är en polisiär fråga.

Socialnämnden anser inte att en kriminalisering av fattigdom är en lösning.

Trafiknämnden konstaterar att själva tiggeriet knappast är ett problem utifrån renhållarperspektiv och att ett tiggeriförbud måste kunna motiveras med att det krävs för att upprätthålla ordningen och säkerheten på allmän plats samt att det skulle innebära långtgående inskränkningar av den enskildes frihet.

Bromma stadsdelsnämnd anser att huruvida tiggeri ska förbjudas och hur ordningsföreskrifterna ska tillämpas är en polisiär och politisk fråga som de inte kan bedöma.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att ett tiggeriförbud i Stockholms stad riskerar att förskjuta problematiken till grannkommunerna och övriga riket.

Farsta stadsdelsnämnd anser att ett antagande av lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri inte bara medför långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan även strider mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd anser att de i motionen föreslagna åtgärderna inte löser några problem.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd anser att ett förbud i de lokala ordningsföreskrifterna att förbjuda tiggeri inte löser några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta, samt att frågan om att införa ett allmänt förbud mot tiggeri inte ska behandlas av en enskild kommun utan är en fråga för lagstiftaren.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att beslut om hur arbetet ska bedrivas bör utgå från en nationell strategi och för Stockholm tas på en stadsövergripande nivå, så att samtliga aktörer arbetar på samma sätt.

Norrmalms stadsdelsnämnd anser att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri inte bara medför långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan även strider mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser att stadsledningskontorets juridiska avdelning får avgöra lagligheten i ett tiggeriförbud samt påminner i övrigt om kommunens yttersta ansvar, vilket innebär att EU-medborgare som saknar uppehållsrätt kan ha rätt till ekonomiskt bistånd i en nödsituation.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd konstaterar att gatutiggeriet i sig inte har påverkat förvaltningens arbete och har heller inte medfört klagomål från medborgarna till förvaltningen.

Skärholmens stadsdelsnämnd bedömer att fattigdom inte kan kriminaliseras och bekämpas med förbud, då de fattiga EU-medborgarna som vistas på stadens gator inte kommer att försvinna om tiggeriförbud införs. Fattigdomen kommer istället att få en ny skepnad och ta sig uttryck på andra sätt.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anser att det är positivt att staden nyligen har sammanställt riktlinjer för hur förvaltningarna ska agera vid avhysningar av bosättningar.

Södermalms stadsdelsnämnd har svårt att bedöma vilka ytterligare åtgärder som kan vara tillämpliga för att minska antalet illegala bosättningar varav förvaltningen väljer att inte ta ställning i denna fråga.

Älvsjö stadsdelsnämnd konstaterar att de inte tagit emot några klagomål från allmänheten på att tiggeriet upplevs som en ordningsstörning. Inte heller den lokala polisen har förmedlat att tiggeriet utgjort någon ordningsstörning. Nämnden anser därför att det inte är motiverat med ett tiggeriförbud i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad.

Östermalms stadsdelsnämnd konstaterar att arbetet som stadens uppsökare och EU-team gör där de kontinuerligt besöker de boplatser som staden får kännedom om för att försäkra sig om att ingen far illa samt den hjälp staden kan bistå med (akuta boendelösningar, akut mathjälp och i vissa fall hjälp till hemresa) är viktigt att fortsätta med för att avhjälpa akuta situationer och kan heller inte se att detta begränsade bistånd skulle understödja tiggeriets omfattning.

Stockholms Stadsmission anser att det vore ointelligent och ovärdigt Sverige att tro att en kriminalisering av tiggeri, som är likställt med en kriminalisering av fattigdom, skulle vara en lösning.

Mina synpunkter

Ingen människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Staden har under det gångna året utvecklat sitt arbete på ett flertal områden, bland annat vad gäller uppsökande verksamhet, stöd till ideella organisationer, stöd i samband med avvisningar samt fler sovplatser och akutboenden.

Motionen nämner lösdrivarlagen från år 1885 som bland annat innebar att tiggeri var straffbelagt. Först på 1960- och 70-talen upphörde den individualiserade och stigmatiserande politik som dittills förts mot de marginaliserade grupperna. Istället började dessa problem betraktas som generella samhällsproblem. Socialtjänstreformen år 1982 avskaffade slutgiltigt efterföljaren till lösdrivarlagen och socialtjänstlagen har sedan dess byggt på respekt för människors självbestämmande och integritet.

Att kriminalisera fattigdom löste inga problem i början av 1900-talet och kommer inte att lösa några problem idag. Fattigsverige försvann genom välfärdsreformer och satsningar på utbildning, arbete, bostäder och sociala reformer. Det är också lösningen för de länder varifrån de människor som tigger på Stockholms gator idag kommer. Bara så förbättras levnadsstadarden för människor som gör att de slipper lämna sitt hem för en mycket osäker och utsatt situation i andra länder.

En viktig del i stadens arbete handlar om att bidra i arbetet med att förebygga den sociala utsatthet som utgör orsak till att personer söker sig till andra länder för att tigga. Därför har Stockholm etablerat samarbete med ideella organisationer som arbetar med att förbättra situationen i de fattiga EU-medborgarnas hemländer.

Sveriges kommuner och landsting konstaterar att utrymmet för att i lokala ordningsföreskrifter förbjuda tiggeri är begränsat. Bedömningen är att det saknas lagliga möjligheter att införa ett sådant allmänt förbud mot tiggeri som motionärerna föreslår.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2015:12) om ”tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter” av Maria Danielsson m.fl. (SD)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med svensk lagstiftning är redan så utformade att de, rätt tillämpade, kan hantera de allra flesta utmaningar som finns. Problemet ligger till största delen i att gällande regelverk inte efterlevs och att politiska direktiv om att säkerställa efterlevnaden är vaga och bristfälliga. Utgångspunkten i en rättsstat måste alltid vara att svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på dessa utmaningar, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser i Stockholms stad, men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för att uppnå en förändring i EU-medborgarnas hemländer. Vi välkomnar att den rödgröna regeringen allt mer arbetar efter Moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande att mer görs för att nå en lösning, inte minst i Stockholms stad och från den rödgrönrosa majoriteten. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp att hantera denna växande utmaning. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själv agera än mindre kommuner i landet, samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Lotta Edholm (FP) enligt följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll. Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna. Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohem eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”. Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott. Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2015:12) av Maria Danielsson m.fl. (alla SD) och William Hahne (-) om ”tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter” avslås.

Stockholm den 7 oktober 2015

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Ulrika Gunnarsson

Särskilt uttalande gjordes av Anna König Jerlmyr, Cecilia Brinck, Dennis Wedin, Johanna Sjö och Markus Nordström (alla M) med hänvisning till Moderaternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Lotta Edholm (FP) med hänvisning till Folkpartiets särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) enligt följande.

Friheten för den enskilde EU-medborgaren att fritt röra sig mellan medlemsländerna är en hörnsten i EU-samarbetet och kanske det mest uppskattade resultatet av Europasamarbetet. En frihet som naturligtvis gäller alla EU-medborgare inklusive de människor som är diskriminerade eller har svårighet att försörja sig i sina hemländer. Människor som vi under de senaste åren i allt högre utsträckning sett komma till Sverige i hopp om försörjning och bättre levnadsstandard. En utveckling som har förändrat stadsbilden i många svenska städer då resorna ofta resulterar i tiggeri på svenska gator. Stockholm har precis som många andra svenska städer på nära håll sett och upplevt denna olyckliga utveckling.

Det finns tyvärr inga enkla och snabba lösningar på att utrota fattigdom och utsatthet, framförallt inte när det gäller långvarig diskriminering och utanförskap. Sverigedemokraternas motion om att förbjuda tiggeri ger just uttryck för enkla svar på komplicerade problem. För Centerpartiet är det uteslutet att kriminalisera att be en medmänniska om hjälp. Förutom det moraliskt mycket tveksamma att inskränka grundläggande friheter som att be om hjälp skulle det sannolikt bara sopa problemen under mattan. Fattigdomen försvinner förstås inte med ett tiggeriförbud. Men framförallt är ett förbud inte en lösning på de svåra problemen på vilka tiggeriet endast är ett symptom, nämligen det djupa utanförskap som fattiga EU-medborgare upplever i sina hemländer.

Vi måste jobba på flera fronter samtidigt för att komma åt grundproblemet och på samma gång kunna hantera våra situationer som uppstår i Stockholm. Centerpartiet fokuserar på fyra åtgärdsområden. För det första måste vi bistå och på samma gång ställa krav på hemländerna. Den svenska regeringen måste sätta ännu hårdare press, både bilateralt och via EU, samtidigt som Stockholms stad kan stödja organisationer på plats i hemländerna och bidra med kunskap och erfarenheter gällande socialtjänst och skola. För det andra måste vi lindra den humanitära misären på plats här i Stockholm. Genom stöd till civilsamhällets organisationer och alternativa boendeplatser med sanitära lösningar kan vi på kommunnivå göra mycket för att lindra den akuta situationen. Ett tredje åtgärdsområde är att skapa meningsfull sysselsättning som ett faktiskt alternativ till att tigga. För detta krävs både reformer och smarta lösningar där enkla jobb finns och accepteras. Centerpartiets förslag bygger på att Stockholms stad tillsammans med företag och det civila samhället riktar in sig på smarta lösningar för enkla arbetsuppgifter. För det fjärde anser Centerpartiet att vi inte

kan tillåta människor att bosätta sig hur och var som helst. Att säkerställa trygghet i det offentliga rummet innebär respekten för att lagen gäller lika för alla. Avhysningar, som kommer att krävas, ska ske på ett rättssäkert sätt och alternativ måste finnas som härbergsplatser eller andra lösningar. Rättssäkerhet och likabehandling inför lagen är rättesnören vi inte får kompromissa med i ett anständigt samhälle.

Avslutningsvis, ett tiggeriförbud kommer bara att försämra situationen för de fattiga EU-medborgare som tigger och är knappast en hållbar lösning för det framtida Europa.

Ersättaryttrande gjordes av Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Maria Danielsson m.fl. framhåller att gatutiggeri mycket ofta förekommer i anslutning till gator och andra offentliga platser i Stockholm. Enligt motionärerna orsakar tiggarna betydande sanitära problem vilket i alltför begränsad omfattning åtgärdas av en passiv miljö- och hälsovårdsnämnd och en likaledes passiv polismyndighet. Mot denna bakgrund föreslås kommunfullmäktige att besluta följande:

- I stadens allmänna ordningsföreskrifter 14§ intas ett allmänt förbud mot tiggeri.
- Sociala myndigheter i kommunen ska inte bevilja medel, livsmedel, bohag, eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, socialnämnden, trafiknämnden, samtliga stadsdelsnämnder och Stockholms Stadsmission.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret tjänsteutlåtande daterat den 22 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Beträffande förslaget om att i stadens allmänna ordningsföreskrifter införa ett allmänt förbud mot tiggeri nämner motionärerna att kommuner som beslutat om ett sådant (exempelvis Sala) stött på visst legalt motstånd. För att fördjupa denna diskussion något så beslutade Länsstyrelsen i Västmanlands län att Sala kommuns ordningsföreskrifter, där ett generellt förbud mot tiggeri på offentlig och därmed jämställd plats införts, skulle upphävas. Länsstyrelsen ansåg bland annat att föreskriften om förbud mot tiggeri inte var motiverad med hänsyn till ordningen och säkerheten på offentlig plats. Att lägga fram ett klädesplagg för att samla in pengar ansågs påverka ordningen på den offentliga platsen i mindre omfattning och insamlingen ansågs vara passiv. Förbudet var för vidsträckt och enligt länsstyrelsens uppfattning innebar föreskriften vidare ett onödigt tvång mot allmänheten och en alltför långtgående inskränkning i den enskildes frihet.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har tagit fram ett dokument om juridiska frågor gällande utsatta EU-medborgare i vilket bland annat det aktuella regelverket för de lokala ordningsstadgarna redogörs (*Några juridiska frågor gällande utsatta EU-medborgare, 20141209*). SKL konstaterar sammanfattningsvis att utrymmet för att i lokala ordningsföreskrifter förbjuda tiggeri är begränsat, men att en sådan möjlighet troligen finns. Framförallt torde det finnas en möjlighet att förbjuda tiggeri på livligt trafikerade platser, såsom exempelvis vid gallerior där ett stort antal personer passerar eller vid omstigningsplatser för kollektivtrafik. Ett krav är dock att förbudet är erforderligt för att upprätthålla den allmänna ordningen. Detsamma gäller för en föreskrift i lokala ordningsföreskrifter om krav på tillstånd för tiggeri. Detta innebär att det kan bedömas saknas lagliga möjligheter att införa ett sådant allmänt förbud mot tiggeri som motionärerna föreslår.

Utgångspunkten för den fria rörligheten för EU-medborgare och deras familjemedlemmar är att en EU-medborgare får vistas i en annan medlemsstat i tre månader utan annat krav än giltigt id-kort eller pass så länge han eller hon inte blir en orimlig belastning för den mottagande statens sociala biståndssystem. För att en EU-medborgare ska ha rätt att vistas i Sverige längre tid än så ställs vissa krav, till exempel att personen är anställd i den mottagande staten, är arbetssökande med en verklig möjlighet att få anställning eller har tillräckliga tillgångar för sin egen och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring (så kallad uppehållsrätt).

Rätten till fri rörlighet har på senare år använts av många av de nyaste EU-medlemmarnas medborgare, det vill säga medborgare från bland annat Bulgarien och Rumänien. Den ökade rörligheten kan bedömas bero på orsaker såsom fattigdom och diskriminering i EU-medborgarnas hemländer. Finanskrisen, främst i södra Europa, har lett till att många arbetstillfällen försvunnit och att människor istället sökt sig norrut i hopp om att hitta arbete och försörjning. Många av de som kommit till Sverige har inte haft som huvudsyfte att söka arbete eller haft en verklig möjlighet att få ett arbete utan försörjer sig genom att tigga. Det innebär att deras rätt att uppehålla sig i Sverige sträcker sig till högst tre månader.

EU-medborgare som saknar uppehållsrätt har begränsade lagliga rättigheter till socialt stöd under sin tillfälliga vistelse i Sverige. I Socialstyrelsens vägledning Rätten till socialt bistånd för medborgare inom EU/EES-området (juni 2014) beskrivs socialnämndens ansvar för insatser riktade till EU-medborgare. Varje kommun svarar för socialtjänsten inom sitt område och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver (2 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL). Alla personer som vistas i en kommun kan ansöka om ekonomiskt eller annat bistånd enligt bestämmelserna i SoL och har rätt till en individuell prövning. Rätten att ansöka om bistånd och socialtjänstens skyldighet att pröva en ansökan gäller även för EU-medborgare.

På samma sätt som socialtjänsten ska göra en bedömning av varje enskilt fall i fråga om personer som bor i Sverige och som ansöker om bistånd i en annan kommun än hemkommunen ska socialtjänsten i varje enskilt fall bedöma om en EU-medborgare

som söker bistånd har uppehållsrätt i Sverige eller inte och vilka biståndsinsatser som han eller hon kan ha rätt till. Enligt regeringsrättens praxis (RÅ 1995 ref. 70) så har vistelsekommunen endast ansvar för akuta insatser, så kallad nöd, för de utländska medborgare som inte är bosatta i Sverige men som vistas här för besök. Vad som är nödvändig hjälp för att avhjälpa en akut nödsituation måste socialtjänsten bedöma i varje enskilt fall. I praktiken innebär det oftast att personen kan få bistånd till mat och logi under en begränsad period eller i vissa fall resa till hemkommunen.

Stockholms stad arbete med fattiga EU-medborgare utgår från ett medmänskligt synsätt och gällande lagstiftning. Detta har inneburit att staden utvecklat sitt arbete på ett flertal områden, bland annat vad gäller uppsökande verksamhet, stöd i samband med avvísningar samt akutboenden. En viktig del i stadens arbete omfattar också att bidra i arbetet med att förebygga den sociala utsatthet som utgör orsak till att personer söker sig till andra länder för att tigga vilket, bland annat, inneburit att staden har etablerat samarbete med ideella organisationer som arbetar med att förbättra situationen i de fattiga EU-medborgarnas hemländer. Stadsledningskontoret kan vidare konstatera att många aktörer är, och behöver vara, inblandade i arbetet med de fattiga EU-medborgarna varför samverkan inom staden, samt mellan staden och andra aktörer, behöver vidareutvecklas. Stadsledningskontoret föreslår, med hänvisning till vad som sägs i detta tjänsteutlåtande, att motionen (2015:12) om tiggeriförbud avslås.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 augusti 2015 att besvara remissen med förvaltningens utlåtande.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson (MP) och Rikard Warlenius m.fl. (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Abit Dundar (FP), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Det finns ingen laglig rätt att bosätta sig var man vill. På ett humanitärt plan innebär illegala boplatser en oacceptabel boendemiljö, med risker i form av miljöproblem, problem med brandsäkerhet, hygieniska problem, hälsoproblem m.m. Formellt har alla

enskilda personer ett stort ansvar för sitt eget liv, sin boendeplanering och sin vistelse i Sverige. Att skapa boplatser som nu skett på ett antal ställen i Stockholms stad är inte långsiktigt hållbart. Om det etableras en boplatser är det markägarens eller den ansvarige förvaltarens enda formella möjlighet att genomföra en avhysning.

I de flesta fall är det staden genom exploateringsnämnden som äger marken där illegala bosättningar uppkommer. Ansvaret för förvaltningen av denna mark är dock uppdelat på flera olika nämnder, t.ex. har stadsdelsnämnderna ansvar för förvaltning av parkmark, trafiknämnden ansvarar för gator och torg och exploateringsnämnden ansvarar för förvaltning av kvartersmark och mark utanför detaljplanelagt område.

Ordningsslagen är tillämplig på allmän platsmark. Det innebär att polisen med stöd av Ordningsslagen kan avvisa personer från gator, torg och parker.

Den mark exploateringsnämnden förvaltar omfattas inte av Ordningsslagen.

Avhysning från mark som förvaltas av exploateringsnämnden sker istället efter ansökan om särskild handräckning hos Kronofogdemyndigheten.

Exploateringskontoret genomförde 12 avhysningar under 2014 till en kostnad av 2,2 mnkr för städning m m. Under 2015 har det hittills skett två avhysningar på mark som förvaltas av exploateringsnämnden.

I januari i år tillsatte regeringen en särskild nationell samordnare för arbetet med utsatta EU-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige. Uppdraget är att ta fram riktlinjer och goda exempel på hur ett lyckat arbete kan se ut, bl.a. ser man över lagstiftningen i syfte att underlätta för markägare att avhysa människor som bosätter sig illegalt.

Kontoret föreslår att nämnden beslutar att besvara remissen med detta tjänsteutlåtande och förklarar ärendet omedelbart justerat.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2015 att överlämna fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Henrik Sjölander m.fl. (M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Helena Eklund (FP), *bilaga 1*.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Sverigedemokraternas motion avser tiggeri på offentlig plats och berör stadens lokala ordningsföreskrifter (Kfs 2013:26) – ”ordningsstadgan”. Därutöver behandlar den även socialtjänstens ansvarsområde.

Fastighetsnämnden huvudsakliga uppdrag enligt fastighetsnämndens reglemente

(Kfs 2010:9), är att ansvara för förvaltningen av stadens förvaltningsbyggnader, kommersiella byggnader och kulturbyggnader samt för anläggningar för idrott, bad och motion. Dessa byggnader och anläggningar befinner sig i princip aldrig på offentlig plats. Sverigedemokraternas motion berör därför inte fastighetskontorets verksamhet i den här delen.

Fastighetsnämnden ansvarar enligt dess reglemente därutöver för upplåtelse av torgplatser på salutorg samt utövar tillsyn över torghandeln. Salutorgen utgör offentlig plats. För salutorgen gäller ordningsstadgan men framförallt de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun (Kfs 2013:25), - ”torghandelsstadgan”. Ordningsstadgan och torghandelsstadgan är lokala kommunala föreskrifter som har meddelats av kommunfullmäktige med stöd av ordningslagen. Dessa regler syftar till att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats.

Fastighetskontoret ansvar och befogenheter utifrån torghandelsstadgan är inriktade på hur torghandlarna sköter allmän ordning och säkerhet på offentlig plats. Exempelvis kan ett tillstånd om torgplats återkallas om torghandlaren inte håller sig till den anvisade platsen och efter tillsägelser inte vidtar rättelse. Fastighetsnämndens ansvar gäller således endast torghandlarna och inte övriga personer som vistas på torgen. Ordningsstörningar från dessa är en polisiär fråga.

Fastighetsnämnden har inte något ansvar eller uppdrag vad gäller övriga offentliga platser i staden.

Förslaget i motionen som gäller socialt bistånd ligger helt utanför fastighetsnämndens verksamhetsområde.

Mot denna bakgrund har fastighetsnämnden inte några ytterligare kommentarer till motionen.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2015 att hänvisa till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Ewa Larsson m.fl. (MP), Rana Carlstedt m.fl. (S), Alexandra Mattsson Åkerström (V) och Anna Rantala Bonnier (FI), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Andrea Ström m.fl. (M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Isabel Smedberg Palmqvist m.fl. (FP), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Sofia Modigh (KD) som instämde i särskilt uttalandet från vice ordförande Andrea Ström m.fl. (M).

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 30 juli 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Motionärerna tar upp en fråga som varit aktuell i media och i samhällsdebatten under senare tid. Tiggare på gatorna i svenska städer är en förhållandevis ny företeelse och frågan hur man ska förhålla sig till de personer som tigger är inte självklar.

Förvaltningen avstyrker dock motionärernas förslag att införa ett förbud mot tiggeri i stadens lokala ordningsföreskrifter.

I motionen nämner man lösdrivarlagen från 1885 som bland annat innebar att tiggeri var straffbelagt och menar att det är dags att aktualisera frågan om förbud mot tiggeri igen. Lösdrivarlagen hade sitt ursprung i 1800-talets stora samhällsomvandling när människor flyttade från landsbygden in till städerna. Lagen avskaffades inte förrän så sent som 1965 – för att ersättas av en snarlik lag om samhällsfarlig asocialitet. Inte förrän i samband med 1982 års socialtjänstreform avskaffades denna lagstiftning helt och hållet.

Under 1960- och 1970-talen ökade oppositionen mot den individualiserade och stigmatiserande politik som förts mot de marginaliserade grupperna. Röster höjdes för att istället betrakta deras problem som ett generellt samhällsproblem. Ett uttryck för detta var den socialtjänstlag som trädde i kraft år 1982 och som förespråkade en lagstiftning som skulle bygga på *”respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet”*. Den asocialitetslagstiftning som dithills varit rådande började därmed fasas ut för att ersättas med en mer human socialpolitik.

Att kriminalisera fattigdom var ingen lösning under den tid Sverige omvandlades till ett modernt industrisamhälle och är enligt förvaltningens uppfattning ingen lösning idag. Utbildning, arbete, bostad och sociala reformer skapade vårt välfärdssamhälle.

De flesta som tigger i Stockholm kommer idag från Rumänien. Staden kan inte lösa den sociala situationen för dessa fattiga EU-medborgare. Däremot kan Sverige på nationell nivå medverka till att sätta press på rumänska myndigheter att hantera den situation som finns där och bidra till sociala lösningar i Rumänien.

Socialtjänstlagen ger kommunerna ansvar och möjlighet att ta det yttersta ansvaret för de människor som vistas i kommunen. Det innebär ansvar för att lindra nöd för människor i utsatta situationer. Det är angeläget att behandla de fattiga EU-medborgare som tigger med respekt och verka för förändring där de kommer ifrån.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 augusti 2015 att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP), Jan

Valeskog m.fl. (S) och Lorena Delgado (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Cecilia Brinck m.fl. (M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Patrik Silverudd (FP), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Malin Ericson (Fi) som instämde i särskilt uttalande från ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP), Jan Valeskog m.fl. (S) och Lorena Delgado (V).

Ersättaryttrande gjordes av Mikael Valier (KD) som instämde i särskilt uttalande från vice ordföranden Cecilia Brinck m.fl. (M).

Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret har stor förståelse för den komplexitet som omgärdar frågan om fattiga och utsatta EU-medborgares uppehållande i de offentliga rummen där grundproblematiken utgörs av en synnerligen svår social situation.

Detta utlåtande har, utifrån kontorets uppdrag och kompetens, begränsats till att i huvudsak redogöra för de driftkonsekvenser som uppkommer och gör på intet sätt anspråk på att belysa de sociala och ekonomiska aspekter som ligger bakom att fattiga EU-medborgare i allt större utsträckning kommer till staden.

Trafikkontorets uppdrag att hålla rent försvåras dagtid dels genom dessa utsatta människors uppehållande på gångbanor och trottoarer, dels till följd av att ansemliga mängder säckar, kartonger mm förvaras på dessa platser. Nattetid försvåras städning och renhållning till följd av att människor nattvilar i parker, på gångbanor och under broar.

Kontoret kan konstatera att detta sammantaget föranleder ett större renhållningsbehov, men själva tiggeriet är knappast ett problem utifrån renhållarperspektivet.

Kontoret vill avslutningsvis påpeka att det mot bakgrund av ovan redovisade bestämmelser även är tveksamt om det ens finns några rättsliga förutsättningar för att införa ett generellt förbud mot tiggeri. Ett sådant måste för det första kunna motiveras med att det krävs för att upprätthålla ordningen och säkerheten på allmän plats. För det andra skulle det innebära långtgående inskränkningar av den enskildes frihet.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma Stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Johan Heinonen m.fl. (S), Cecilia Obermüller m.fl. (MP) och Lillemor Samuelsson (V).

Särskilt uttalande gjordes av Jan Tigerström m.fl. (M).

Särskilt uttalande gjordes av Hanna Wistrand (FP).

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Fattiga människor som tigger har blivit en allt vanligare syn och är en fråga som diskuteras flitigt i såväl Sverige som runt om i Europa. Det är en beklaglig och oroväckande utveckling som ofta innebär svåra förhållanden för de människor det handlar om. Många av dessa människor bor under ovärdiga levnads-förhållanden på gatan, i läger eller i något som närmast kan beskrivas som kåkstäder. Bosättningarna är ofta olagliga, eftersom det i Stockholm inte är tillåtet att campa på offentlig plats, samt medför sanitära olägenheter och nedskräpning.

Insamling av pengar regleras i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna. I paragraf 14 anges följande:

Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande, om insamlingen inte utgör led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. När insamlingen sker i samband med framförande av gatamusik krävs tillstånd endast om gatamusikanten eller medhjälpare har för avsikt att gå runt bland publiken och samla in pengar.

Hur ordningsföreskrifterna ska tillämpas och om tiggeri ska förbjudas anser förvaltningen vara en polisiär och politisk fråga som vi inte kan bedöma. Angeläget är emellertid att staden utarbetar tydliga riktlinjer för hantering av ärenden kring tiggeri och bosättningar.

Förvaltningen följer de riktlinjer som Stockholms stad tagit fram för ärendehantering av EU-emigranter mellan stadsdels-förvaltningarna och socialförvaltningen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 augusti 2015 följande.

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar till

kommunstyrelsen.

2. Nämnden avstyrker motionen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 juli 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige både ska ändra stadens allmänna ordningsföreskrifter och vidta andra åtgärder för att minska problemen med tiggeri och bosättningar på allmän plats, i park- och naturmark.

För att säkerställa att ingen människa far illa, inte minst barn och personer med funktionsnedsättning, bistår Socialförvaltningen med akuta insatser för att undvika nöd. Socialnämnden har fått i uppdrag att fortsätta ge Stadsmissionens verksamhet Crossroads stöd. Stadsdelsförvaltningen deltar i stadens insatser för att hjälpa utsatta människor.

Förvaltningen anser att ett tiggeriförbud i Stockholms stad riskerar att förskjuta problematiken till grannkommunerna och övriga riket (även om tiggeri redan förekommer i många av landets kommuner). Det är inte endast en lokal problematik, utan en nationell och internationell.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 att överlämna nedanstående yttrande som svar på remissen.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Reservation anfördes av Vladan Bošković (FP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Lars Jilmstad m fl (M), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Niklas Dahlgren (C) och Lars Hultkvist (KD) som instämde i det särskilda uttalandet som gjordes av Lars Jilmstad m.fl. (M).

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt socialtjänstlagen har kommunen det yttersta ansvaret för alla som vistas i kommunen, om det uppstår en nödsituation som inte kan avhjälpas på annat sätt.

Vistelsebegreppet enligt socialtjänstlagen innebär att alla, oavsett om personen är svensk medborgare eller medborgare i något annat land, har rätt till en prövning av det akuta behovet. Har personer akuta behov som inte kan tillgodoses på annat sätt ger staden bistånd i form av akut mat, akut logi eller i vissa fall hemresa.

När det gäller behovet av förändringar av olika lagar och föreskrifter är det en politisk fråga. Förvaltningens allmänna uppfattning är dock att översyner av lagstiftning och regelverk behöver göras återkommande med anledning av bland annat ändrade förhållanden och nya företeelser i samhället.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av motion om tiggeriförbud och ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter.

Hägerstens-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägerstens-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Lars Svärd m.fl. (M) och Abit Dundar (FP), *bilaga 1*.

Hägerstens-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 juli 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Den nu sedan flera år etablerade situationen med hitresta fattiga EU-medborgare som finns i den offentliga miljön utgör en utmaning för Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde liksom för samhället i stort. I Stockholms stads trygghetsmätning ställs en fråga om de svarande upplever att det finns problem med påträngande tiggeri i eller

i anknytning till bostadsområdet. Andelen i Hägersten-Liljeholmen som svarar att de i stor utsträckning upplever att tiggeri stör ordningen i området där de bor, har ökat från 1 % år 2011 till 16 % år 2014.

Stadsdelsförvaltningen har varit involverad i ett antal avhysningar av fattiga EU-medborgare från illegala boplatser inom stadsdelsområdet. Förutom omaket för de fattiga EU-medborgarna med undermåliga sanitära förhållanden och en allmänt svår och utsatt situation, har också omkringboende i flera fall vittnat om hur påfrestande det varit att ha sådana bosättningar i sin närmiljö. Myndigheter och markägare har kostnader för avhysning och städning och förfarandet tar resurser från annan verksamhet. Så det finns ett problem som behöver en lösning.

I motionen föreslår (SD) ett förbud mot tiggeri. Som stöd för förslaget framhåller man att Stockholms stads tydliga hållning att inte acceptera barn som sitter och tigger i den offentliga miljön har till effekt att fenomenet inte förekommer. Det tas som intäkt till att ett förbud mot tiggeri på liknande sätt skulle efterlevas.

Förvaltningen anser att jämförelsen är felaktig. Stockholms stads hållning till barn grundar sig i tolkningar av socialtjänstlagen och att gatumiljön bedöms som skadlig för ett barns hälsa och utveckling varför det inte kan accepteras.

I grunden gäller att alla människor har rätt att befinna sig på allmän plats. I fallet med tiggeri är det inte personerna i sig utan deras av vissa upplevt ordningsstörande beteende som man önskar påverka. En annan företeelse som av vissa upplevs ordningsstörande i den offentliga miljön är berusade personer. Även här gäller rätten att befinna sig i offentlig miljö. Staden har som en åtgärd mot ordningsstörningen, sedan ett tiotal år förbud mot alkoholförtäring på särskilt angivna platser. Det är polisens sak att upprätthålla lag och ordning. I fallet med alkoholförtäringförbudet beslagt alkohol som uppenbart avses förtäras inom förbudsområdet. Personer som redan förtärt sin alkohol eller blir av med alkohol avvisas inte från platsen. Förbudet är en signal till allmänheten. Det förväntas fungera förebyggande då individer riskerar utsättas för skammen att bli påkommen av omgivningen med en överträdelse eller för andra kan risken att bli av med sin alkohol göra att man avstår. Ofta räcker det med att gå till ett alkoholförtäringförbudsområde för att se att förbudet inte efterlevs, utom den stund synlig polis finns på plats. Ett förbud mot tiggeri riskerar att bli lika lite efterlevt och om det ska upprätthållas så krävs ett omfattande polisarbete.

Ett nordiskt forskningsprojekt under ledning av Norge har under juni månad publicerat en första delstudie som bygger på intervjuer med mer än 1000 fattiga EU-medborgare i städerna Stockholm, Oslo och Köpenhamn. De tre städerna skiljer sig åt på så vis att tiggeri är tillåtet i Stockholm och Oslo men förbjudet i Köpenhamn. I Stockholm och Oslo dominerar personer som sitter passivt i gatumiljön, med en mugg framför sig. I Köpenhamn har inte förbudet mot tiggeri inneburit att fenomenet försvunnit men man ser ett annat mönster. Tiggandet sker i större utsträckning uppsökande i folkmassor och där kombinerat med småbrottslighet. Det faller sig begripligt att motivationen för den enskilde att inte begå lagbrott minskar då redan tiggandet i sig är en överträdelse. I studien framkommer även att i alla de tre städerna står pantandet av returflaskor/burkar för en större del av inkomsten än tiggeriet.

I motionen föreslås även att Stockholms sociala myndigheter inte ska bevilja medel eller på annat sätt understödja tiggeri hos hitresta EU-medborgare. Under de tre månader EU-medborgare har uppehållsrätt utan att registreras har man ingen rätt till

bistånd. Undantaget är hjälp i direkta nödsituationer. Vid avhysning från illegal boplatz får de personer som avhysts samhällsinformation och erbjuds en alternativ boendeplats under tre nätter för att hinna ordna sin situation. Boendeplatsen består av en madrass i en sovsal och med tillgång till hygienutrymme. Stadsdelsförvaltningens roll i sammanhanget är att under kvällen inför de tre nätterna bemanna akuthärberget. Förvaltningen konstaterar att hitresta EU-medborgare inte heller nu beviljas sådana medel.

Förvaltningen finner att de av (SD) föreslagna åtgärderna inte löser några problem. Troligtvis påverkas varken ordningssituationen eller antalet tiggande EU-medborgare på ett enligt motionen önskat sätt. Kostnaderna för samhället i stort skulle sannolikt öka då ett efterlevt förbud skulle ta stora resurser i anspråk, framför allt för polisen. Förhållandet mellan myndigheter och de berörda EU-medborgarna, liksom mellan olika opinionsgrupper i samhället skulle riskera att bli mer ansträngt.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 följande.

1. överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. föreslå att Kommunfullmäktige i Stockholm Stad avslår motionen i sin helhet
3. att härutöver anföra följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fast-ställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Vi vill verka för att varje stadsdel i Stockholm ges mandat att utforma lokala lösningar så att alla hemlösa människor får tak överhuvudet. Det är inte värdigt Stockholm att ha ännu en kall vinter där människor tvingas sova ute på gatan.

Reservation anfördes av Helen Jäderlund Eckardt (FP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Bo Arkelsten m.fl. (M), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Carina Franke (KD) som instämde i (M):s särskilda uttalande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 juli 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Ordningslagen (1993:1617) innehåller särskilda föreskrifter om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt föreskrifter om allmän ordning och säkerhet vid sammankomster och tillställningar på offentliga platser. I 2§ ordningsslagen beskrivs vad som avses med offentlig plats. Det är bland annat allmänna vägar, gator, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats.

En kommun får utöver ordningsslagen meddela lokala föreskrifter för kommunen eller del av kommunen som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats.

Kommunfullmäktige beslutade 2015-05-25 om allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (2015:06). I 14§ framgår regler för insamling av pengar "Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande, om insamlingen inte utgör ett led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. När insamling sker i samband med framförande av gatumusik krävs tillstånd endast om gatumusikanten eller medhjälpare har för avsikt att gå runt bland publiken och samla in pengar".

I motionen föreslås att ett allmänt förbud mot tiggeri tas in i stadens allmänna lokala ordningsföreskrifter 14§. De lokala ordningsföreskrifterna baseras på ordningsslagen och att genomföra den förändring som föreslås i motionen förutsätter en lagändring.

Socialtjänstlagen ger kommunerna ansvar och möjligheter att ta det yttersta ansvaret för de människor som vistas i kommunen och som befinner sig i utsatta situationer. Socialnämnden har samordningsansvar för arbetet med fattiga EU-medborgare som kommer hit för att tigga och bosätter sig i parker, trottoarer och andra offentliga utrymmen. Stadsdelsnämnden följer de riktlinjer som tas fram av Stockholms stad.

Förvaltningen anser att frågan om att införa ett allmänt förbud mot tiggeri inte ska behandlas av en enskild kommun utan är en fråga för lagstiftaren.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Maria Johansson m.fl. (FP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Arvid Vikman m.fl. (S), Anders Ödmark m.fl. (MP) och Reijo Kittilä (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Henrik Sjölander m.fl. (M), *bilaga 1*.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

På senare år har allt fler fattiga EU-medborgare sökt sig till Sverige. Många försörjer sig genom tiggeri och bor under dåliga förhållanden. Tiggarna och deras boplatser väcker starka känslor bland stadens invånare.

Stockholms stads uppsökare och EU-team besöker kontinuerligt de boplatser som staden får kännedom om, för att försäkra sig om att ingen far illa. Den hjälp staden kan bistå med är akuta boendelösningar, akut mathjälp och i vissa fall hjälp till hemresa. Förvaltningen anser att det är viktigt att fortsätta med detta arbete för att avhjälpa akuta situationer.

På längre sikt måste dock en lösning ske i de hemländer som tiggarna kommer ifrån. Regeringen presenterade den 23 juni i år ett åtgärds paket för utsatta EU-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige. Några viktiga åtgärder är att aktivt arbeta med frågan inom EU, att på olika sätt stödja insatser i migranternas hemländer samt att utreda markägares möjligheter att få hjälp med åtgärder vid otillåtna bosättningar.

Företeelsen med tiggande EU-medborgare är inte enbart ett Stockholms- eller storstadsproblem utan återfinns i såväl större städer som mindre samhällen i hela landet. Beslut om hur arbetet ska bedrivas bör därför utgå från en nationell strategi och för Stockholm tas på en stadsövergripande nivå, så att samtliga aktörer arbetar på samma sätt.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden besvarar remissen med detta tjänsteutlåtande.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 följande.

1. Stadsdelsnämnden rekommenderar kommunfullmäktige att avslå motionen.
2. Stadsdelsnämnden vill därutöver anföra följande:

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohus eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden

enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation.

Reservation anfördes av Peter Backlund (FP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), Cecilia Jaukkuri, (MP) och Lars Sterneby (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M), *bilaga 1*.

Ersättaryttranden gjordes av Erica Tjerneld (C), Claes Karlsson (KD) som instämde i det särskilda uttalandet från (M).

Normmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 juli 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige både ska ändra stadens allmänna ordningsföreskrifter och vidta andra åtgärder för att minska problemen med tiggeri och bosättningar på allmän plats, i park- och naturmark.

För att säkerställa att ingen människa far illa, inte minst barn och personer med funktionsnedsättning, bistår Socialförvaltningen med akuta insatser för att undvika nöd. Socialnämnden har fått i uppdrag att fortsatt ge Stadsmissionens verksamhet Crossroads stöd. Stadsdelsförvaltningen deltar i stadens insatser för att hjälpa utsatta människor.

Förvaltningen anser att ett tiggeriförbud i Stockholms stad riskerar att förskjuta problematiken till grannkommunerna och övriga riket (även om tiggeri redan förekommer i många av landets kommuner). Det är inte endast en lokal problematik, utan en nationell och internationell.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 att besvara remissen med förvaltningens utlåtande.

Reservation anfördes av vice ordföranden Benjamin Dousa m.fl. (M), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Burhan Yildiz (FP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Mia Päärne m.fl. (S), Ahmet Music (MP) och Estanislao Mboro (S), tjänstgörande ersättare för Leo Ahmet (V), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

I motionen anges att ”det är tveksamt om det finns någon lagenlig skyldighet för en kommun att ta hand om utländska medborgare i nöd men att det dock inte får anses förbjudet att göra så”. Stadsdelsförvaltningen får påminna om kommunens yttersta ansvar. EU-medborgare som saknar uppehålls rätt kan ha rätt till ekonomiskt bistånd i en nödsituation. Detta skulle kunna innebära att den enskilde, efter ansökan och prövning, beviljas enstaka bidrag till matpengar, logi samt en biljett hem.

Vad gäller de former av stöd som erbjuds fattiga EU-medborgare utöver nödprövning, t.ex. Vinternatt och Crossroads, överlåter förvaltningen till socialförvaltningen att kommentera detta då stadsdelsförvaltningen varken ansvarar för eller tillhandahåller dessa verksamheter. Förvaltningen utgår ifrån att stadsledningskontorets juridiska avdelning redogör för huruvida det är möjligt att införa tiggeriförbud i de kommunala ordningsföreskrifterna.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 att överlämna förvaltningens utlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Jesper Svensson (FP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Ewa Larsson m.fl. (MP), Claes Elmgren m.fl. (S) samt Tina Kratz (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Kristina Lutz m.fl. (M), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser att det uppkommer olägenheter i samband med att fattiga EU-

medborgare bosätter sig på platser på stadens mark. Klagomål har inkommit från medborgare som i första hand tar upp de sanitära olägenheterna. Gatutiggeriet i sig har inte påverkat förvaltningens arbete och har inte medfört klagomål från medborgarna till förvaltningen.

Förvaltningen konstaterar att flera kommuner har försökt att införa egna förbud, t.ex. Sala kommun som genom en ändring av de lokala ordningsföreskrifterna förbjöd tiggeri 2011. Förbudet revs dock upp av Länsstyrelsen eftersom det stred mot ordningslagen. Tingsrätten har i ett annat mål gällande Södertälje kommun slagit fast att tiggeri inte är ett brott i Sverige.

Förvaltningen följer socialtjänstlagen och stadens riktlinjer i enlighet med hur de är skrivna.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att överlämna detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 följande.

1. Lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Rekommendera kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Reservation anfördes av vice ordförande Jan Jönsson m.fl. (FP), Elisabeth Johnson m.fl. (M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Lorena Delgado Varas m.fl. (V), Rebwar Hassan m.fl. (MP) och Salar Rashid m.fl. (S), *bilaga 1*.

Ersättaryttranden gjordes av Erik Sihlberg, (C) och Thomas Flank, (KD) som instämde i vice ordförande Jan Jönsson m.fl. (FP), Elisabeth Johnson m.fl. (M) förslag till beslut.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att ett förbud möjligtvis kan åtgärda de mest akuta problemen och eventuellt minska antalet fattiga EU-medborgare på stadens gator. Det är dock långsiktiga lösningar och insatser på både nationell och europeisk nivå som krävs för att förbättra de fattiga EU-medborgarnas situation på längre sikt.

Förvaltningens bedömning är att fattigdom inte kan kriminaliseras och bekämpas (överbinnas) med förbud. De fattiga EU-medborgarna som vistas på stadens gator kommer inte att försvinna om tiggeriförbud införs. Fattigdomen kommer istället att få en ny skepnad och ta sig uttryck på andra sätt.

Istället för att diskutera problemen, växande antalet fattiga EU-medborgare på stadens gator, är det viktigt att göra någonting åt orsakerna, det vill säga fokusera på den fattigdom och de bakomliggande faktorerna som driver människor till att tigga. Tyngdpunkten bör därför ligga på att få till stånd strukturella förändringarna på en europeisk nivå för att på så sätt bekämpa fattigdomen.

Förvaltningen anser även att lösningen på dagens utbredda tiggeri bättre kan lösas genom ett gemensamt ansvarstagande än ett förbud. En av åtgärderna för att stärka stadens arbete med utsatta EU-medborgare är att undersöka om medel från Fonden för europeiskt bistånd kan sökas för projekt som är kopplade till dem som har det sämst ställt. Andra åtgärder är att fortsätta ha en samordnare och ge fortsatt stöd till Stadsmissionens verksamhet Crossroad. Crossroads är en stödverksamhet som riktar sig till människor från andra EU-länder som lever i fattigdom och hemlöshet.

Det har visat sig att många stockholmare vill hjälpa fattiga EU-medborgare och i år har staden startat ett samordningsprojekt tillsammans med hjälporganisationerna och kyrkorna för att hitta nya lösningar för de nödställda. Dagverksamheten i sin tur erbjuder stöd och råd för att hitta andra försörjningssätt. Dagverksamheten erbjuder även juridisk hjälp, svenskundervisning och hjälp med sjukvården och/eller myndigheter.

Utifrån dagens regelverk är socialtjänsten skyldig att agera vid nödsituationer och erbjuda adekvat, akut stöd. Förvaltningen har även ett lagstadgat ansvar för dem som vistas i staden och är i behov av akut hjälp.

De insatser som idag beviljas är utifrån socialtjänstens yttersta ansvar och ska ses som nödhjälp och akut bistånd. Socialförvaltningen gör bland annat nödprövningar, erbjuder akutboenden och hjälp till hemresan. Socialförvaltningen genomför även uppsökande verksamhet med särskilt fokus på extra utsatta personer: minderåriga, äldre, sjuka och högravida. Socialförvaltningens avsikt med insatserna och den uppsökande verksamheten har varit att säkerställa att de människor som vistas i staden inte far illa.

Genom exempelvis öppnandet av akutboendet ”Vinternatt” och dagverksamheterna har staden gett ett stort stöd till utsatta EU-medborgare. Förvaltningen bedömer att det goda arbetet behöver fortlöpa samt att ett humanistiskt, medmänskligt synsätt ska fortsätta präglade myndigheters kontakter med fattiga EU-medborgare.

Förvaltningen bedömer avslutningsvis att nuvarande insatser som pågår på flera olika nivåer bättre tar hänsyn till de fattiga EU-medborgarnas situation än ett förbud mot tiggeri.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2015 att besvara remissen med förvaltningens utlåtande.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har tagit del av en skrivelse från SD som föreslår att kommunfullmäktige både ska ändra stadens allmänna ordningsföreskrifter och vidta andra åtgärder för att minska problemen med tiggeri och bosättningar på allmän plats, i park- och naturmark.

Stockholms stad har idag en rad åtgärder för att hjälpa fattiga EU-medborgare som befinner sig i staden. Socialnämnden har fått i uppdrag att fortsätta ge Stadsmissionens verksamhet Crossroads fortsatt stöd. Socialnämnden har även fått i uppdrag att utöka stödet till dagverksamheter som är drivna av ideella organisationer. Staden har även tagit fram en evakueringslokal där personer kan få vistas i samband med en avhysning. Staden kommer även att arbeta strategiskt och långsiktigt med att hjälpa den här gruppen hitta alternativa sätt till försörjning.

För stadsdelens medborgare kan bosättningar och tiggeri ge upphov till otrygghet samtidigt som hanteringen av avhysningar och nedskräpning av boplatserna innebär stora kostnader för förvaltningen.

Med anledning av detta är det positivt att staden nyligen har sammanställt riktlinjer för hur förvaltningarna ska agera vid avhysningar av bosättningar. Trots detta efterlyser förvaltningen förtydliganden som anger hur alla stadens förvaltningar ska hantera ärenden kring både tiggeri och bosättningar för att erhålla snabba och effektiva processer kring problematiken. Genom att staden agerar enhetligt går det att förhindra att företeelsen flyttas runt från plats till plats.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Anders Göransson m.fl. (S), Erik Malm m.fl. (MP) och Mathias Leveborn (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Filip Solsjö m.fl. (M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Anne-Lie Elfvén (FP), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Michelle Jangmyr (Fi) som instämde i det särskilda uttalandet som gjordes av Anders Göransson m.fl. (S), Erik Malm

m.fl. (MP) och Mathias Leveborn (V).

Ersätтарыttrande gjordes av Leif Kroon (KD) som instämde i det särskilda uttalandet som gjordes av Filip Solsjö m.fl. (M).

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen använder samma begrepp och definitioner som i Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande "Fattiga EU-medborgare i Stockholm" (Dnr. 156-139/2015).

Bosättning: "en plats där människor har bosatt sig i den offentliga miljön. En boplatz är av permanent karaktär, en plats de boende återkommer till natt efter natt. Boplatser består ofta av kojor, skjul, tält eller husvagnar och de boende förvarar sina tillhörigheter på platsen under dagtid. En sovplats är av mer tillfällig karaktär och ofta belägen i innerstaden. Exempel på sovplatser i innerstaden kan vara under broar, viadukter, och i parker."

Fattiga EU-medborgare: "De fattiga EU-medborgarna är en heterogen grupp med olika bakgrund och olika problem... Varken i Stockholm eller i övriga Sverige förs statistik över etnicitet.

Begreppet fattiga EU-medborgare innefattar därmed personer från många medlemsländer inom EU. Därutöver kommer också många så kallade tredjelandsmedborgare med EG-uppehållstillstånd."

Stockholm stads övergripande arbete

Förvaltningen följer de bestämmelser som gäller generellt för staden. I tjänsteutlåtande "Fattiga EU-medborgare i Stockholm" (Dnr. 156-139/2015) anges följande om stadens övergripande ansvar:

"De juridiska förutsättningar Stockholms stad har att följa när det gäller arbetet med målgruppen omfattar exempelvis uppehållsrätten, socialtjänstlagen, kommunallagen och lokala ordningsföreskrifter. Formellt har alla enskilda personer ett stort ansvar för sitt eget liv, sin boendeplanering och sin vistelse i Sverige. Det är svårt att se boplatserna som långsiktigt hållbara boenden. Personer som inte bedöms ha hemvist i en kommun där de tillfälligt vistas har bara rätt till bistånd för att avhjälpa en akut nödsituation som inte går att lösa på annat sätt. I praktiken innebär det oftast att personen får enstaka bistånd till mat, logi eller resa till sin hemkommun."

När Stockholm stad ansöker om särskild avhysning är det viktigt att det görs på ett samordnat, rättssäkert och medmänskligt sätt. De som flyttar erbjuds alltid ett akut, tillfälligt boendialternativ och relevant samhällsinformation om vad de har för möjligheter. För akuta behov följer Stockholm stad Regeringsrättens praxis (RÅ 1995 ref. 70) gällande nödbistånd för utländska medborgare vilket innebär att vistelsekommunen endast ansvarar för akuta insatser, så kallad nöd. Fattiga EU-medborgare kan utifrån detta beviljas ekonomiskt bistånd för att tillgodose akuta behov av mat, logi och/eller hemresa om man inte kan ordna det på annat sätt.

Då målgruppens utsatthet är ett omfattande problem som sträcker sig utanför Stockholm stads och Sveriges gränser så betonar staden vikten av att arbetet drivs på

såväl kommunal, regional, nationell och internationell nivå.

För mer information om stadens arbete med bostadslösa EU-medborgare hänvisas till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande "Fattiga EU-medborgare i Stockholm" (Dnr. 156-139/2015).

Förvaltningens arbete med bosättningar

Varje vecka går uppsökande socialsekreterare från Södermalms stadsdelsförvaltning tillsammans med socialförvaltningens EU-team ut för att genomöka Södermalms upptagningsområde. Detta görs Tjänsteutlåtande Sida 4 (5)

för att ge de boende samhällsinformation, information om sociala insatser och för att uppdatera informationen om kända bosättningar samt upptäcka nya. Informationen sammanställs i rapporter som ligger till grund för de åtgärder som förvaltningen vidtar. Rapporterna skickas vidare till Stadsledningskontoret för kännedom.

Avhysningar

Enligt "Stadsövergripande rutiner för avhysning av illegala boplatser där det bor fattiga EU-medborgare" (Dnr 439-281/2015) ska förvaltningen vid upptäckten av en otillåten boplatser på stadens mark agera på följande sätt:

1) *Kontrollera planförhållanden och informera markförvaltande nämnd*

2) *Markförvaltande nämnd gör en polisanmälan samt rapporterar i stadens incidentrapporteringssystem Risk*

3) *Platsen rapporteras in till socialförvaltningens EU-team*

När det blir aktuellt med en avhysning finns det två alternativ. Vilket alternativ som är aktuellt beror på vilken typ av mark som bosättningen ligger på. Om platsen inte är offentlig så ansöker förvaltningen till Kronofogden om avhysning. Om platsen är offentlig så informeras polis om att en avvisning bör ske utifrån ordningslagen. Oavsett om det rör sig om en avhysning eller avvisning så bistår Stockholm stad med ökat informationsflöde till de berörda samt tillgång till ett akut, tillfälligt boendialternativ.

Barnperspektiv

Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för barn. I de fall som förvaltningen får kännedom om barn som lever under missförhållanden utreds deras situation och behov av skydd på samma sätt, oavsett om de bor eller vistas i kommunen.

Förvaltningens förslag

Arbetet på förvaltningen bedrivs enligt stadens stadsövergripande rutiner. Förvaltningen och Södermalmspolisen samarbetar genom att utbyta information om befintliga bosättningar samt vid behov samordna insatser.

Förvaltningen har svårt att bedöma vilka ytterligare åtgärder som kan vara tillämpliga för att minska antalet illegala bosättningar varav förvaltningen väljer att inte ta ställning i denna fråga.

Förvaltningen föreslår att detta tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 att godkänna upprättat tjänsteutlåtande och föreslå kommunstyrelsen att motionen avslås.

Särskilt uttalande gjordes av Majvi Andersson m.fl. (S), Emelie Roxby Schüsseleder (V), Viktor Morawski m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Johan Nilsson m.fl. (M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Bressler (FP), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Anna Göthner (Fi) som anslöt sig till uttalandet som gjordes av Majvi Andersson m.fl. (S), Emelie Roxby Schüsseleder (V), Viktor Morawski m.fl. (MP).

Ersättaryttrande gjordes av Camilla Sarfors (KD) anslöt sig till uttalandet som gjordes av Johan Nilsson m.fl. (M).

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

I Älvsjö förekommer det att människor sitter och tigger, men Älvsjö stadsdelsförvaltning har inte tagit emot några klagomål från allmänheten på att det upplevs som en ordningsstörning. Inte heller den lokala polisen har förmedlat att tiggeriet utgjort någon ordningsstörning. Förvaltningen anser därför att det inte är motiverat med ett tiggeriförbud i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad.

Förvaltningen har däremot tagit emot flera klagomål under det senaste året på tillfälliga boplatser. När förvaltningen får information om att det finns en tillfällig boplatz inom Älvsjö stadsdelsområde kontaktas socialförvaltningens hemlöshetsjour / EU-team. De besöker platsen för att se vilka personer som bor där, om det finns barn, funktionsnedsatta eller personer med särskilda behov. Därefter ansöker stadsdelsförvaltningen om avhysning hos Kronofogden.

Vid verkställande av avhysningar är socialtjänsten närvarande. De informerar personerna som finns på boplatzen om möjlighet att få ett tillfälligt boende under några dagar genom socialförvaltningen. Socialförvaltningen kan också erbjuda möjlighet till hemresa för EU-medborgare.

I Älvsjö stadsdelsområde har det funnits tre boplatser där förvaltningen tillsammans med Kronofogden genomfört avhysningar under sommaren. Avhysningarna har genomförts utifrån Stockholms stads nya rutiner. Det har fungerat bra och avhysningarna har kunnat genomföras med kort varsel.

Det redan är reglerat i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna att camping inte är tillåten på allmän plats. Förvaltningen anser därmed att ytterligare ändring av ordningsföreskrifterna angående tillfälliga boplatser inte behövs.

Socialtjänsten arbetar utifrån gällande lagstiftning och det EU-rättsliga regelverket. Uppehållsrätten för EU-medborgare är reglerad och dessa ska tillförsäkras samma rättigheter och förutsättningar som en svensk medborgare. Socialtjänsten gör alltid en noggrann prövning och en individuell bedömning av vilka biståndsinsatser en person har rätt till.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2015 att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Maria Antonsson m.fl. (MP), Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och Jaime Barrios (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Therese Carlborg m.fl. (M) och Mimmi Deljerud Engholm (FP), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

I Sverige är det inte straffbart att tigger, det vill säga att utan någon som helst motprestation be om ekonomiskt understöd.

Tiggeri är inte heller straffbart i organiserade former när det avser enskilda som samordnar sina aktiviteter samt bor, reser och lever tillsammans. Det är däremot straffbart att lura eller tvinga en person att utföra tiggeriverksamhet åt någon annan, vilket är att betrakta som människohandel. Erfarenheter från Sverige och andra länder visar att det främst är personer med funktionsnedsättningar samt barn som löper störst risk att falla offer för människohandel för tiggeriändamål.

Majoriteten av de individer som kommer till Sverige och tigger på gator och torg är personer som är fattiga och marginaliserade i sina hemländer. En stor del är romer från Rumänien. Ofta lämnar man kvar sina barn hos släktingar i hemlandet för att under en period tigger ihop pengar.

Inom EU råder full rörlighet för medborgarna och man har rätt att vistas i ett annat EU-land i tre månader under förutsättning att man kan försörja sig själv. Inom EU är det stora skillnader gällande möjligheten att försörja sig genom tiggeri. Till exempel har Amsterdam, Rotterdam och München infört lokala förbud mot tiggeri. I Storbritannien är tiggeri helt förbjudet. I Norge finns möjlighet för enskilda kommuner att förbjuda tiggeri.

Stockholms stads EU-team, som bedriver en uppsökande verksamhet gentemot målgruppen, uppskattar att antalet personer som tigger har ökat och att det idag finns cirka 600 fattiga EU-medborgare i Stockholm. Siffran baserar sig på en uppskattning

av antalet boplatser och hur många som sover där.

En effekt av att tiggarna saknar tillgångar, är att de sover/bor på platser som inte är tillåtna och där det saknas de mest basala möjligheterna till vatten, avlopp och sophantering. Sådana boplatser skapar också otrygghet bland övriga medborgare. Förvaltningen har tagit emot en del synpunkter med anledning av det ökade antalet tiggare i stadsdelsområdet. Några har påtalat att det är smutsigt med allt skräp som de lämnar efter sig. Vissa synpunkter har handlat om att tiggarna blivit mer påträngande genom att inte nöja sig med ett nej då dem vill ha flaskor som går att panta. Flera har också hört av sig då de upplever ett obehag när tiggarna uppehåller sig i trapphuset eller utanför porten.

Stockholms stads uppsökare och EU-team besöker kontinuerligt de boplatser som staden får kännedom för att försäkra sig om att ingen far illa. Den hjälp staden kan bistå med är akuta boendelösningar, akut mathjälp och i vissa fall hjälp till hemresa. Förvaltningen anser att det är viktigt att fortsätta med detta arbete för att avhjälpa akuta situationer och kan heller inte se att detta begränsade bistånd skulle understödja tiggeriets omfattning. På längre sikt måste dock en lösning ske i de hemländer som tiggarna kommer ifrån. Regeringen presenterade den 23 juni i år ett åtgärds paket för utsatta EU-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige. Några viktiga åtgärder i paketet var:

- Aktivt arbeta med frågan gentemot EU-kommissionen och driva på EU:s arbete med romsk inkludering
  - Stöd till Rumänien via sammanhållningsfonden, socialfonden och regionala utvecklingsfonden
  - En utredare ska tillsättas som ska analysera hur markägares möjligheter att få hjälp med åtgärder vid otillåtna bosättningar kan förbättras
- Beslut om hur arbetet med fattiga EU-medborgare ska bedrivas bör tas på en stadsövergripande nivå då det är viktigt att staden har ett enhetligt arbetssätt i dessa frågor.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Synpunkter från Rådet för personer med funktionsnedsättning

Rådet upplever att personer som är beroende av rullatorer och rullstolar samt synskadade har fått mer begränsad framkomlighet genom att tiggande personer befinner sig i vägen.

Stockholms Stadsmission

Stockholms Stadsmissions yttrande daterat den 11 september 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms Stadsmissions kommentar på Motion (2015-12) om tiggeriförbud och ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter

Stockholms Stadsmission möter dagligen ett stort antal EU-migranter, ca 200 per dag besöker någon av våra verksamheter. Det gör oss till en av de organisationer som

har störst erfarenhet av att möta EU-migranter som lever i extrem fattigdom och utanförskap.

Majoriteten av de som kommer till Sverige och tigger är personer som redan är marginaliserade av samhället, oavsett om de stannat kvar i sitt hemland, hamnat i ett annat europeiskt land eller tagit sig hit till Sverige. För dem är tiggeriet ett desperat försök att försörja sig själva och de familjer som ofta är kvar i hemlandet och lever långt under existensminimum.

I den norska rapporten "When poverty meets affluence – Migrants from Romania on the streets of the Scandinavian capitals" (Anne Britt Djuve, Jon Horgen Friberg, Huafeng Zhang, 2015), den största studien i sitt slag, slås fast att det inte finns några belägg för en organiserad form av kriminalitet bakom de människor som tigger i Stockholm, Oslo eller Köpenhamn. Det framkommer också att i princip alla som intervjuats i studien (1200 personer) uppger att de hellre haft ett vanligt avlönat jobb än att behöva ägna sig åt tiggeri, om de haft möjlighet. De flesta tycker att det är förnedrande att behöva tigga, men ser inga andra alternativ på grund av avsaknaden av försörjning och en dräglig tillvaro i hemlandet. Det är alltså människor som inte vill annat än att slippa tigga om de kunde. Det är människor som lever i fattigdom, utsatthet och utanförskap. Det vore både ointelligent och ovärdigt Sverige att tro att en kriminalisering av tiggeri, som är likställt med en kriminalisering av fattigdom, skulle vara en lösning. De vetenskapliga studier som finns om effekterna av tiggeriförbud är från 90-talet, efter finanskrisen. "Dessa studier visar sammantaget att stadskärnorna blev mycket lugnare (...) men för de hemlösa innebar förbudet att de bötfälldes, det gjorde att de fick ännu sämre ekonomi och att de marginaliserades ytterligare. (...) Åtgärderna ledde inte till att de hemlösa slutade tigga. Istället var det satsningar på olika former av stöd som gav resultat" (Hans Swärd prof. Lunds universitet, forskning.se, 2015-04-07).

Åtgärder Stockholms Stadsmission kräver för att förbättra situationen för EU-migranter

- Inrätta akuthjälp för EU-migranter. Till Stadsmissionen kommer människor från andra länder med akut behov av sovplats, pengar, psykiatrisk hjälp eller mat. Ibland är dessa människor, även barn och ungdomar, i så dåligt skick att de inte kan ta hand om sig själva. Från Stadsmissionens sida har vi sett att det är så gott som omöjligt att hänvisa dem någonstans. Det stöd som idag ges av sociala myndigheter i form av medel, livsmedel, sovplatser etc. ska självklart fortsätta men också utvidgas. Stadsmissionen kräver vidare att det inom EU utformas en ny socialpolitik som ger ett grundläggande skydd som omfattar alla EU-medborgare. En reform som stödjer den rörliga arbetsmarknaden.

- Alla barn i Sverige bereds möjlighet att studera, oavsett deras juridiska status. Barnkonventionens artikel 28 säger att varje barn har rätt till utbildning. Sedan 1 juli 2013 har även gömda barn rätt att från 6 år gå i skola och gymnasium. Vi vill utöka rätten så att den gäller alla barn som vistas i Sverige och utökas också till rätt till förskola. Varje barn måste garanteras en individuell prövning

av sitt behov av utbildning och erbjudas det stöd de behöver för att klara av skolan. Likaså måste riktlinjer utarbetas för hur eleverna ska få ut sina betyg.

- Rätt till vård för EU-migranter. Inte heller sjukvården är tillgänglig för dessa grupper. Papperslösa flyktingar har större rättigheter än EU-migranter, trots att lagen säger att alla EU-medborgare ska få tillgång till socialt skydd. Tillämpningen av regelverket behöver ses över i Sverige, men också i hela EU. I vissa länder (ex Rumänien) måste medborgare som är arbetslösa betala för att få ett EU – hälsokort, vilket gör att många inte har med sig det när de söker arbete i andra länder.

- Den rörliga arbetsmarknaden. Även tillgängligheten till den rörliga arbetsmarknaden begränsas för stora grupper av EU-migranter. Utan egen försörjning har de inte rätt till ett svenskt personnummer. Därmed har de heller inte rätt till Arbetsförmedlingens insatser som t.ex. praktikplats, validering av yrkeskompetens, jobbmatchning eller svenskundervisning. EU-medborgare bör ges samma möjligheter till tillträde till den svenska arbetsmarknaden som andra.

- Sverige ska aktivt arbeta för att upprätthålla att de mänskliga rättigheterna efterlevs. Sverige har antagit ett antal internationella åtaganden till stöd för de mänskliga rättigheterna samt etniska minoriteters rättigheter. Åtaganden som står över svensk lag och som har tillkommit för att säkerställa människors grundläggande rättigheter för en draglig human tillvaro. Dessa ska Sverige aktivt arbeta för att upprätthålla.

Stockholms Stadsmission avslår i sin helhet Sverigedemokraternas motion om tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter och yrkar på att motionen avslås i Stadsfullmäktige.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson (MP) och Rikard Warlenius m.fl. (V) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Moderaterna vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat,

både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Moderaterna välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Särskilt uttalande gjordes av Abit Dundar (FP) enligt följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit pålagsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohav eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Fastighetsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Henrik Sjölander m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Moderaterna vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och på nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Moderaterna välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Särskilt uttalande gjordes av Helena Eklund (FP) enligt följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Socialnämnden

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Ewa Larsson m.fl. (MP), Rana Carlstedt m.fl. (S), Alexandra Mattsson Åkerström (V) och Anna Rantala Bonnier (FI) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Andrea Ström m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en

tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna för-söker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikets lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Både Moderaterna och Kristdemokraterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kort-siktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för att uppnå en förändring i EU-medborgarnas hemländer. Vår välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter vår linje i frågan. Men det krävs fort-farande att mer görs för att vi ska nå en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Särskilt uttalande gjordes av Isabel Smedberg Palmqvist m.fl. (FP) enligt följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler lägger på hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattig-domen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som varken är effektiv eller proportionerlig. Som förvaltningen anför är det ingen lösning att kriminalisera fattigdom. Vi möter situationen genom akuta insatser i Stockholm och genom att på olika plan agera för att nå förändring i hemländerna.

Om vi förbjuder tiggeri är risken att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter i det offentliga rummet som i vissas ögon framstår som

obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Precis som motionärerna själva antyder riskerar ett förbud mot tiggeri dessutom att stå i strid med ordningslagen. Det av motionärerna omnämnda tiggeriförbudet i Sala kommun upphävdes av Länsstyrelsen i Västmanlands län just av den anledningen att det ansågs innebära ett onödigt tvång mot allmänheten och även i övrigt en för långtgående inskränkning i den enskildes frihet.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men sam-tidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Trafiknämnden

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP), Jan Valeskog m.fl. (S) och Lorena Delgado (V) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Cecilia Brinck m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har, precis som många andra kommuner runt om i Sverige, mött en växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex och lösningen är inte svart eller vit så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med existerande lagstiftning möter de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommuner och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Ingen har rätt att bosätta sig var man vill, oavsett var man kommer ifrån. En lagstiftning som måste upprätthållas. Polisen måste ta sitt ansvar, samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både på lokal och nationell nivå, att förebygga olagliga bosättningar och nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Vi har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Alliansen i Stockholms stad har under sin tid vid makten byggt upp en socialtjänst som erbjuder bland annat akutboende, dagverksamheter med mat och dusch samt uppsökande socialtjänst som behärskar romani chib. Samverkan med civilsamhället är fortsatt viktigt och ska fortsätta stödjas av Stockholms stad. Vi välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera utmaningarna varför arbetet med att ta fram nationella riktlinjer är viktigt. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än vad mindre kommuner i landet har, samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar likadant. Så är det inte idag.

Särskilt uttalande gjordes av Patrik Silverudd (FP) enligt följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Bromma stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Johan Heinonen m.fl. (S), Cecilia Obermüller m.fl. (MP) och Lillemor Samuelsson (V) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden. Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen. Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Tigerström m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en

tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikets lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Moderaterna vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Moderaterna välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Särskilt uttalande gjordes av Hanna Wistrand (FP) enligt följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Vladan Bošković (FP) enligt följande.

Stadsdelsnämnden rekommenderar kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Nämnden anför därutöver följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande

regelverk inte följs. Utgångspunkten är att svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Särskilt uttalande gjordes av Lars Jilmstad m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både på lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Vi vill arbeta aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Vi välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP- ledda regeringen allt mer arbetar efter vår linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Lars Svärd m.fl. (M) och Abit Dundar (FP) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en

tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikets lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Alliansen vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Alliansen har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Alliansen välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter alliansens linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Helen Jäderlund Eckardt (FP) enligt följande.

- Att rekommendera kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.
- Att därutöver anför följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit pålagsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen.

Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Bo Arkelsten m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Moderaterna vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Moderaterna välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Maria Johansson m.fl. (FP) enligt följande.

1. Stadsdelsnämnden beslutar att som svar på remissen rekommendera kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

2. Stadsdelsnämnden anför därutöver följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud. Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll. Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle. Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohem eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”. Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott. Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon slutlig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Arvid Vikman m.fl. (S), Anders Ödmark m.fl. (MP) och Reijo Kittilä (V) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden. Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel

som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen. Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av Henrik Sjölander m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vitt, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag. De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikets lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Moderaterna vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokalt och på nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Moderaterna välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Peter Backlund (FP) enligt följande.

1. Att rekommendera kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.
2. Att därutöver anföra följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit pålägsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), Cecilia Jaukkuri, (MP) och Lars Sterneby (V) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda

tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M) enligt följande.

Vi instämmer i förvaltningens förslag att avslå motionen och instämmer i svaret. Utöver vad förvaltningen framför vill alliansen i Enskede-Årsta-Vantör framföra följande:

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

För att till fullo förstå utmaning motionärerna beskriver är det viktigt att dela upp frågan i delen med människor som tigger och i delen om olagliga boplatser och sanitära olägenheter i människors närmiljö. Man måste också inse att frågan är större än bara för Stockholm.

Den grupp människor motionärerna syftar på är en mycket utsatt grupp, en grupp som anser att livet på en trottoar i Stockholm är dragligare än situationen i deras hemland. I första hand är det här ett humanitärt problem. Alliansen startade under sin tid i majoritet, och de röd-grön-rosa har fortsatt, med tillfälliga härbärgen och möjlighet till betald hemresa för dessa människor.

Vid sidan av detta humanitära arbete är det viktigt att vi håller Stockholm rent, snyggt och tryggt. De olagliga boplatserna och den nedskräpning dessa medför måste vi tas på allvar. Vi anser dock att det redan idag finns regelverk som, om de upprätthölls, skulle lösa dessa problem. De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, staden med stadsdelsförvaltningarna och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både på lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga boplatser, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Att som motionärerna föreslår förbjuda tiggeri är att kriminalisera människor som ber om hjälp. Rätten att be om hjälp i en utsatt situation måste vara alla människors rätt. Att förhindra människor den rätten är en stor inskränkning i en människas integritet.

Slutligen måste man inse att den långsiktiga lösningen finns på internationell nivå. Sverige och övriga EU måste sätta press på framför allt Rumänien och Bulgarien, men även andra länder, att arbeta för att förhindra diskriminering och istället erbjuda sina medborgare en dräglig tillvaro.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Benjamin Dousa m.fl. (M) enligt följande.

1. Nedanstående text utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Förbud löser inte fattigdom

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Moderaterna vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Moderaterna välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Reservation anfördes av Burhan Yildiz (FP) enligt följande.

1. Att rekommendera kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.
2. Att därutöver anför följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit pålagsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohav eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon slutlig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Mia Pärni m.fl. (S), Ahmet Music (MP) och Estanislao Mboro (S) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Tiggande personers närvaro i det offentliga rummet har tydliggjort att de sociala villkoren är olika i vår värld. Det lämnar oss inte oberörda. I Kista har angrepp på tiggare och tiggares tillhörigheter begåtts vilket är helt oacceptabelt. Samtidigt som många slutit upp i att försöka ge tiggare en dräglig vistelsetid vilket visar att många ändå engagerar sig i utsatta människors situation.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Jesper Svensson (FP) enligt följande.

1. Att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.
2. Att omedelbart justera ärendet.
3. Att därutöver anför följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit pålägsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sitt hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohus eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott. Därutöver vore det anstötligt ur ett humanistiskt perspektiv.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande Ewa Larsson m.fl. (MP), Claes Elmgren m.fl. (S) samt Tina Kratz (V) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom.

Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Kristina Lutz m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att svensk lag gäller lika för alla. Moderaterna vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både på lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Moderaterna välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S- och MP-ledda regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och

hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Jan Jönsson, m.fl. (FP), Elisabeth Johnson m.fl. (M), Erik Sihlberg (C) Thomas Flank (KD) enligt följande.

1. Att stadsdelsnämnden rekommenderar kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen
2. Att därutöver anföra följande:

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit pålägsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna. Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohem eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”. Stockholms stad ska givetvis fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Sverigedemokraterna borde rikta sin upprördhet mot de utsatta människornas situation och livsvillkor i sina hemländer, istället för att piska upp hatiska stämningar mot människor som redan har det svårt.

Särskilt uttalande gjordes av Lorena Delgado Varas m.fl. (V), Rebwar Hassan m.fl. (MP) och Salar Rashid m.fl. (S) enligt följande.

- att nämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på remissen med omedelbar justering.
- att därefter anföra:

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Södermalms stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Anders Göransson m.fl. (S), Erik Malm m.fl. (MP) och Mathias Leveborn (V) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda

tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av Filip Solsjö m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Vår utgångspunkten är att Svensk lag ska gälla lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Vi har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Vi välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter vår linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Särskilt uttalande gjordes av Anne-Lie Elfvén (FP) enligt följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som någon annanstans, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohag eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Majvi Andersson m.fl. (S), Emelie Roxby Schüsseleder (V), Viktor Morawski m.fl. (MP) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av Johan Nilsson m.fl. (M) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Moderaterna vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda

aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Moderaterna har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar som vi ser, både ur ett kortsiktigt perspektiv med konkreta insatser här i Stockholms stad men framförallt ur ett långsiktigt perspektiv för förändring i EU-medborgarnas hemländer. Moderaterna välkomnar att såväl vänsterstyret i Stockholms stad som den S och MP ledda regeringen allt mer arbetar efter moderaternas linje i frågan. Men det krävs fortfarande mer för att vi ska se en lösning. Sveriges kommuner måste ges stöd och hjälp i att hantera den allt mer växande utmaning vi ser idag. En storstad som Stockholm har helt andra förutsättningar och möjligheter att själva agera än mindre kommuner i landet samtidigt som det är viktigt att alla Sveriges kommuner agerar lika, vilket inte är fallet idag.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Bressler (FP) enligt följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit pålägsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohav eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.

Östermalms stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Maria Antonsson m.fl. (MP), Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och Jaime Barrios (V) enligt följande.

Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Therese Carlborg m.fl. (M) och Mimmi Deljerud Engholm (FP) enligt följande.

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet löser inte de utmaningar staden möter idag. Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, kommun och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns. Det är här viktigt att agera för att både förebygga olagliga bosättningar, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Alliansen har arbetat aktivt för att finna en lösning på de utmaningar vi ser. Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det

ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna